

15.12.23

LISTARE

hSALAR V7.DB1 - Calcul salarii noiembrie 2023

Reglementări

- 1.) HG 900/23 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată (MO 877 28 09.2.23)
- 2.) OUG 93/23 pentru stabilirea salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată pentru sectoarele construcții, agricol și industria alimentară (MO 993/01.11.23)
- 3.) Legea 296/26.10.23 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung (MO 977/27.10.23), modificată și completată de:
 - OUG 98/23 (MO 1026/10.11.23)
- 4.) Codul fiscal, cu norme, descărcabil în formă actualizată inclusiv cu Legea 296/23 de pe [site-ul ANAF](#)
- 5.) Ordinul 1994/880/1181/4594/23 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 112 „Declarație privind obligațiile de plată a contribuțiilor sociale, impozitului pe venit și evidența nominală a persoanelor asigurate,” (MO 1112bis/11.12.23)

1. Noutăți în calculul salariilor

a) Salariul minim

Începând cu luna noiembrie, salariul minim este:

- 3300 lei salariu minim general valabil (HG 900/23)
- 4582 lei construcții (OUG 93/23)
- 3436 lei agricultură (OUG 93/23)

b) Salarii cu facilități fiscale

b1) Construcții, agricultură și industria alimentară

Modul de acordare a facilităților au fost descrise în:

- Ordinul 2044/23 (MO 607/03.07.23) pentru construcții
- Ordinul 2043/23 (MO 611/04.07.23) pentru sectorul agricol și industrie alimentară

Legea 296/23 (3.) - art.III pct. 9, 10, 20 și 23 au introdus modificările:

- scutirea de impozit pentru venituri din salarii și asimilate salariilor se aplică la locul unde se află funcția de bază, pentru veniturile brute lunare din salarii și asimilate salariilor de până la 10000 lei inclusiv, realizate de persoana fizică în baza unui contract individual de muncă, cu normă întreagă sau cu timp parțial
- se datorează CASS de către aceste categorii de salariați, prin faptul, că Art.154 alin.(1) lit. r) și s) din Codul fiscal sunt abrogate de Legea 296/23
- se datorează CAS angajator pentru grupa 1 și 2 de muncă, prin faptul, că Art.140 alin.(2) și (3) din Codul fiscal sunt abrogate de Legea 296/23

⚠ Facilitățile nu se pot acorda pentru salariații asimilați (contract de mandat, contract de administrare etc.) sau zilieri, deoarece nu au contract de muncă. Vezi și:

- Ordinul 1528/2022 privind stabilirea Procedurii de acordare a facilităților fiscale în domeniul construcțiilor, modificat de Ordinul 2044/23
- Ordinul 1525/2022 privind stabilirea Procedurii de acordare a facilităților fiscale în sectorul agricol și în industria alimentară, modificat de Ordinul 2043/23.

Comparație între contribuțiile din luna octombrie și noiembrie:

Contribuție	Până la 10.2023	Din 11.2023
Impozit partea care depășește 10.000 lei	DA	DA
CAS 21,25% (opțional 25%)	DA	DA
CASS 10%	NU	DA
CAM 2,25%	DA	DA
CAS angajator (grupa 1 sau 2 de muncă)	NU	DA

În tabelul de mai jos sunt câteva calcule comparative pentru un salariat din domeniul construcții, la nivelul salariului minim valabil din octombrie, respectiv noiembrie, precum și un salariat cu salariul de bază de 5000 lei. Presupunem, că nu s-au acordat tichete de masă și salariatul din exemplu nu beneficiază de deduceri suplimentare pentru calculul impozitului.

Salariul net în acest caz este identic cu ambele salarii minime, dacă se acordă facilități în luna respectivă:

Construcții	Cu facilitati				Fara facilitati			
	oct.23		noi.23		oct.23		noi.23	
Salariu brut	4000	5000	4582	5000	4000	5000	4582	5000
Tichete masa	0	0	0	0	0	0	0	0
CAS	850	1063	974	1063	1000	1250	1146	1250
CASS retinut	0	0	458	500	400	500	458	500
Deducere pers.	429	99	231	99	429	99	231	99
Impozit retinut	0	0	0	0	217	315	275	315
Salariu net	3150	3938	3150	3438	2383	2935	2704	2935
CAM	90	113	103	113	90	113	103	113
COST TOTAL	4090	5113	4685	5113	4090	5113	4685	5113

În tabelul de mai jos s-au arătat aceleași calcule de mai sus, dar pentru domeniul agricol și industrie alimentară:

Agricultura	Cu facilitati				Fara facilitati			
	oct.23		noi.23		oct.23		noi.23	
Salariu brut	3000	5000	3436	5000	3000	5000	3436	5000
Tichete masa	0	0	0	0	0	0	0	0
CAS	638	1063	730	1063	750	1250	859	1250
CASS retinut	0	0	344	500	300	500	344	500
Deducere pers.	660	99	611	99	660	99	611	99
Impozit retinut	0	0	0	0	129	315	162	315
Salariu net	2363	3938	2362	3438	1821	2935	2071	2935
CAM	68	113	77	113	68	113	77	113
COST TOTAL	3068	5113	3513	5113	3068	5113	3513	5113

b2) Programatori

Ordinul 20463/3964/967/23 privind încadrarea în activitatea de creare de programe pentru calculator (MO 370/02.05.23) a definit condițiile pentru scutirea de impozit a programatorilor: codurile CAEN, veniturile anuale de realizat în anul precedent/programator, lista ocupațiilor pentru care se poate acorda scutirea, actele necesare etc.

Legea 296/23 (3.) - art.III pct.8 și 19) au introdus modificările:

- scutirea de impozit se acordă numai în limita venitului de 10000 lei inclusiv
- scutirea se va aplica cel mult până la sfârșitul anului 2028
- scutirea se aplică la locul unde se află funcția de bază pentru veniturile obținute din salarii și asimilate salariilor realizate în baza unui contract individual de muncă, raport de serviciu, act de delegare sau detașare sau a unui statut special prevăzut de lege
- și programatorii vor plăti CAS asigurat cu cota diminuată cu contribuția la pensia privată ($25 - 3,75 = 21,25\%$ în 2023), dar opțional pot să solicite în scris de la angajator să li se rețină cota de 25% pentru a beneficia de pensie completă.

⚠ Chiar dacă reglementările permit acordarea facilităților pe baza unui raport de serviciu, lista ocupațiilor pentru care se pot acorda facilități sunt enumerate în anexa la Ordinul 20463/3964/967/23, iar acestea de regulă se pot ocupa numai cu contract de muncă.

Contribuție	Până la 10.2023	Din 11.2023
Impozit – scutit numai până la 10.000 lei	NU	DA
CAS 21,25% (opțional 25%)	DA	DA
CASS 10%	DA	DA
CAM 2,25%	DA	DA
CAS angajator (grupa 1 sau 2 de muncă)	DA	DA

În tabelul de mai jos prezentăm calcule comparative pe lunile octombrie/noiembrie pentru doi programatori care beneficiază de facilități fiscale, cu un salariu de bază de 5000 lei, respectiv 11000 lei.

La programatorul cu salariul de 11000 lei, CAS s-a calculat astfel:

- până la 10000 lei cu cota de 21,25% = 2125 lei
- peste 10000 lei (deci pentru 1000 lei) cu cota de 25% = 250 lei
- total CAS reținut = 2375 lei.

La ambele persoane, salariul net a crescut, din cauza optării pentru cota CAS redusă. Dacă salariații optează pentru cota de 25%, salariul net va fi mai mic cu 75 lei la salariul de bază de 11000 lei.

Programatori	Cu facilitati			
	oct.23		noi.23	
Salariu brut	5000	11000	5000	11000
Tichete masa	0	0	0	0
CAS	1250	2750	1063	2375
CASS reținut	500	1100	500	1100
Deducere pers.	0	0	0	0
Impozit reținut	0	0	0	75
Salariu net	3250	7150	3438	7450
CAM	113	248	113	248
COST TOTAL	5113	11248	5113	11248

c) Diverse

Deducerile personale

Reamintim, că din anul 2023 deducerile personale sunt calculate și în funcție de salariul minim brut pe țară, deci începând cu luna octombrie deducerile personale de bază pentru calculul impozitului s-au majorat.

Suma neimpozabilă de 200 lei

Pentru anul 2023 OUG 168/22 a introdus reducerea bazei de calcul a contribuțiilor cu 200 lei pentru situația în care:

- salariul de bază este 3300 lei
- venitul brut realizat, cu premii, sporuri, tichete de masă etc. este cel mult 4000 lei.

Se poate aplica pentru:

- salariații angajați pe bază de contract de muncă, la locul de muncă de bază, cu normă întreagă
- veniturilor obținute în baza unui raport de serviciu.

Această reducere a bazelor de calcul se aplică până la sfârșitul anului 2023.

Reducerea se aplică și la completarea bazelor de calcul CAS și CASS în cazul salariaților cu timp parțial.

Cf. art.XXXVII alin.(3) a) reducerea bazei de calcul se poate aplica și în agricultură în lunile în care nu se pot acorda facilități. În luna noiembrie salariul de bază din acest domeniu este mai mare decât salariul de bază minim brut pe țară, deci nu se poate aplica.

Tichete de masă

OUG 69/23 (MO 691/27.07.23) prevede următoarele valori maxime:

- în lunile august-decembrie 2023 - 35 lei
- începând cu ianuarie 2024 - 40 lei.

Completare Ordine de plată

Ordinul 2538/23 (MO 830/14.09.23) prevede, că la completarea Ordinelor de plată, în cazul stingerii obligațiilor fiscale din contul unic se înscrie „bugetul general consolidat” la Beneficiar.

Concedii medicale

- Ordinul 2386/555/23 pentru modificarea Normelor de aplicare a prevederilor OUG 158/05 privind concediile și indemnizațiile de asigurări sociale de sănătate (MO 662/19.07.23) prevede, că pentru acordarea concediilor medicale și indemnizații pentru îngrijirea pacientului cu afecțiuni oncologice (introdus de Legea 24/22), stagiul necesar este 6 luni din ultimele 12.
- Ordinul 2387/554/23 privind modificarea anexei nr. 1 la Ordinul 1192/745/20 pentru aprobarea modelului unic al certificatului de concediu medical (MO 662/19.07.23) prevede, că la codul 09 denumirea va fi „Îngrijire copil bolnav în vârstă de până la 12 ani sau copil cu handicap pentru afecțiuni intercurrente, până la împlinirea vârstei de 18 ani”.

Opțiune pentru zile de telemuncă

În baza Legii 241/23 (MO 673/21.07.23), salariații care au în întreținere copii în vârstă de până la 11 ani pot solicita 4 zile pe lună de muncă la domiciliu sau în regim de telemuncă, dacă natura muncii permite acest lucru. Poate să beneficieze numai unul dintre părinți, trebuie solicitată declarația celuilalt părinte că nu beneficiază de acest drept.

d) Atenționare privind salariul aplicabil din 2024

Art.XLVI din OUG 130/21 a modificat Art.164 din Codul muncii introducând:

(2/1) Salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată ... poate fi aplicat pentru un salariat pentru o perioadă de **maximum 24 de luni de la momentul încheierii contractului individual de muncă**. După expirarea perioadei respective, timp în care salariatul va fi calificat sau nu, acesta va fi încadrat cu un salariu de bază superior salariului de bază minim brut pe țară garantat în plată.

(2/2) Prevederile alin. (2/1) se aplică și pentru salariatul încadrat cu salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, care are deja încheiat un contract individual de muncă cu o durată de peste 24 de luni.

Aceste prevederi se aplică de la 1 ianuarie 2022, deci la contractele încheiate anterior, la nivelul salariului minim, **din ianuarie 2024 salariul de bază trebuie majorat!** Nu este specificată suma cu care trebuie modificat salariul. Asta pe lângă noul salariu minim aplicabil din 2024. Din formulare reiese, că majorarea trebuie aplicată și pentru salariații cu timp parțial.

Deocamdată aceasta este numai o atenționare, pentru a putea pregăti actele necesare.

2. Noutăți în hSALAR V7.DB1

Constante și funcții

S-a introdus o constantă specifică pentru programatori:

- CAS-ASIGUR-P - CAS asigurat - programare

Au fost actualizate și celelalte constante pentru a asigura corectitudinea calculelor.

Introducere salariat cu facilități cu venit > 10.000 lei

Procedura de introducere este identică cu cea descrisă în Documentația de upgrade hSALAR V7.DA2 la litera a).

Modul de lucru se aplică pentru:

- construcții
- agricultură și industrie alimentară
- firme din domeniul IT, pentru salariații care îndeplinesc condițiile.

⚠️ Partea care depășește 10000 lei se introduce ca un al doilea contract. Pentru acest lucru trebuie modificată categoria SAL-CUM în SAL-CUM-MAX, care apare numai după executarea update-ului la hSALAR V7.DB2. Detalii în cap.3.

Calculator de salarii

Calculatorul a fost actualizat pentru noiembrie 2023. Excepție: la veniturile peste 10000 lei cu facilități recomandăm utilizarea programului demonstrativ și exemplificarea sumelor calculate în Stat de salarii.

Personal

Reamintim, că persoanele cu facilități în construcții, agricultură, IT pot opta să li se rețină CAS de 25%. Pentru acest lucru:

- în Personal/Drepturi-rețineri se înscrie „D” în câmpul *opțiune pilon2* (se completează numai în acest caz)
- salariatul va completa o cerere pentru reținerea CAS la nivelul cotei generale de 25%.

Opțiunea va însemna, că se va reține contribuția la Pilonul 2 de pensie, deci salariatul va obține o pensie mai mare față de cei cu cota de 21,25%. Menționăm, că din 2024 contribuția la Pilonul 2 se majorează la 4,75% (Legea 411/04 art.43 (3)).

3. Update hSALAR V7.DB2 și Declarația 112

Ordinul 1994/880/1181/4594/23 (5.) aduce mai multe modificări Declarației 112. Acesta conține pe lângă adaptarea la noile reglementări și o serie de adăugiri/eliminări de câmpuri obligatorii, modificarea conținutului.

Update-ul hSALAR V7.DB2 servește la realizarea declarației, dar aduce și câteva completări ale bazei de date pentru elaborarea declarației.

a) Personal

S-a introdus noua categorie SAL-CUM-MAX *Salariat cumul pentru partea peste MAX*. În cazul în care există venituri peste 10.000 lei pentru care se acordă facilități (construcții, agricultură, programatori) și în Personal au fost introduse „persoane” al căror venit este partea care depășește 10.000 lei, schimbați categoria SAL-CUM în SAL-CUM-MAX. Acest lucru este necesar pentru o descriere mai adecvată a câmpurilor care ajung în D112.

După modificare, lansați Recalcul în Personal și Stat de salarii, verificați în baza de date inițială dacă sumele de plată au rămas nemodificate.

b) Stat de salarii

În Stat de salarii, pe ecranul Prezență apare un nou câmp modificabil manual, denumit „zile nu RO”. Înscrieți aici numărul de zile nelucrate în România, o nouă informație solicitată obligatoriu în cazul persoanelor pentru care se acordă facilități. La celelalte persoane completarea este opțională.

c) Venituri asimilate

În privința veniturilor asimilate salariilor, s-a introdus o și mai mare detaliere a veniturilor asimilate în cadrul capitolului E3 din Declarația 112 pe baza prevederilor Codului fiscal.

Vezi [sinteza acestor drepturi](#) În tabel s-au înscris rândurile actuale din Ordin, cu codul lor care servește la completarea câmpurilor din XML-ul generat. Am încercat și identificarea paragrafelor din Codul fiscal care descriu obligațiile datorate pentru acel tip de venit asimilat.

Recomandări:

Dacă s-au înscris deja sume în Stat de salarii, pe fereastra 19 Venituri asimilate/avantaje, lansați lista *19 Venituri asimilate/avantaje*. Aceasta este o listă în Excel și în primele coloane conține drepturile

înscrie, cu codul lor din Dicționar. Verificați fiecare sumă și identificați dacă apare la codul corespunzător. Marcați sumele care trebuie corectate în Excelul salvat și dacă este cazul:

- ștergeți sumele care apar la un rând necorespunzător,
- introduceți codul corect aferent naturii sumei.

Mai ales sumele înscrise în rd. Alte venituri impozabile/neimpozabile (codurile vechi 8299-59, 8304-44, 8499-69) trebuie defalcate manual în rândurile concrete pe aliniatele și literele din Codul fiscal.

Ca noutate, în fereastra de ajutor, care apare la înscrierea codului de venit, la apăsarea Alt V, pe rd. Denumire 2 s-a înscris și articolul, aliniatul, litera din Codul fiscal (unde este specificat în mod expres de Ordinul de completare).

⚠ Poate anumite coduri au fost marcate și cu semnul „=” (pentru ca suma să fie preluată și în luna următoare). Adăugați prin copiere aceste coduri și ștergeți codurile inițiale.

Logica grupelor din rd.8 din noua structură este:

- 8.1. Prime, stimulente, alte sporuri - sumele se preiau automat din Stat de salarii, suma Alte drepturi+Prime, stimulente, alte sporuri
- 8.2. Venituri asimilate salariilor IMPOZABILE - aici se însumează tot ce se înscrie pe rd. 8.2.1 la 8.2.6, adică toate sumele care depășesc plafoanele individuale, pentru care se calculează contribuții
- 8.3. Avantaje în bani și în natură - tichete, diverse alte sume primite, se calculează cel puțin impozit, la unele și contribuții
- 8.4. Venituri neimpozabile, conform art.76 alin.(4) din Codul fiscal - sume care se încadrează în limitele prevăzute de Codul fiscal, nu se calculează contribuții
- 8.5. Venituri neimpozabile, conform art.76 alin.(4/1) din Codul fiscal - sume care se încadrează individual în limitele prevăzute de Codul fiscal, dar suma acestora se ia în calcul pentru verificarea pragului de 33% din salariul de bază. Pentru sumele care depășesc pragul se datorează contribuții.

d) Operații recomandate după update

- Stat salarii:
 - listati Veniturile asimilate
 - înscrieți veniturile asimilate din Stat cu codurile noi
 - Recalcul
 - Comparare Stat înainte/după update
 - Analizați cauza diferențelor
 - Verificați calculele din fiecare categorie de salariat.
- Declarația 112
 - Actualizați programul de validare
 - Extrageți și validați declarația
- Fond handicap
 - verificați numărul mediu de salariați (se compară cu lista Centralizator prezență din Foaie colectivă)

- Centralizator obligații
 - verificați sumele
- Contare
 - verificați contarea și sumele calculate.